

Verhalen geschreven door ons Schrijversteam

● Lexkesveer zorgt al zes eeuwen voor droge overtocht

Het veer tussen Wageningen en Randwijk, het Lexkesveer genaamd, is heel oud. Het bestond al in 1426, maar is vermoedelijk veel ouder. Sommigen denken dat op de plaats waar nu het veer ligt vroeger een doorwaadbare oversteekplaats lag. Of dat waar is weet eigenlijk niemand zeker. Nu is het wel zo dat de wegen die aan de Wageningse kant op het Lexkesveer uitkomen (de Diedenweg en de Holleweg) al heel oud zijn en dat ook de weg van het Lexkesveer naar Nijmegen al heel lang bestaat.

Voetgangers, ruiters en voerlieden met paard en wagen staken toen door het water heen de Rijn over. Later, in de middeleeuwen, hoefden de mensen niet meer door het water te lopen of te rijden, maar werden ze per zeilboot naar de overkant gebracht. Het Lexkesveer is het belangrijkste veer van Wageningen, daarnaast is er ook het Opheusdense veer, dat ook heel oud is. Vroeger was er nog het Wolfswaardse veer, ook het Kleine Veer genoemd. Daar kon je alleen met een roeibootje overgezet worden.

Wanneer er weinig wind stond kon de overtocht lang duren. Daarom kwam er in de negentiende eeuw - wanneer is niet precies bekend maar zeker na 1850 - een zogenaamde gierpont. Dit type veerboot is met een ketting verbonden aan een bootje dat in het midden van de rivier ligt en dat op zijn beurt met een anker aan de bodem vastzit. Door de kracht van de stroom komt de gierpont langs een dwars over de rivier gespannen ketting aan de overkant. In 1930 kreeg het Lexkesveer voor het eerst een gierpont met een motor. Zo kon de pont veel sneller varen. Dat was hard nodig want het verkeer werd steeds drukker. Later kwam er zelfs een vrij varende pont, zonder kettingen dus.

Door de bouw van de brug bij Heteren werd het toch weer minder druk bij het Lexkesveer. De vrij varende pont werd te duur en is in 1993 vervangen door een nieuwe motorpont die weer langs een ketting loopt. De laatste tijd is het weer drukker op de pont, waarschijnlijk omdat veel automobilisten een sluiproute nemen om de file op de grote weg die over de brug bij Heteren loopt te vermijden.

Kees Gast

Foto: Het Lexkesveer omstreeks 1910.